

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudkyň Mgr. Jany Volkové a JUDr. Martiny Radkové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **E. N. s. r. o., IČO X**
sídlem Š. 66/9, X O.
zastoupená advokátem Mgr. Markem Gocmanem
sídlem 28. října 438/219, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2018, č. j. 4492/18/5100-41453-712140
a č. j. 4504/18/5100-41453-712140, ve věci zřízení zástavního práva,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala, aby krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2018, č. j. 4492/18/5100-41453-712140 a č. j. 4504/18/5100-41453-712140 (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Olomoucký kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 14. 7. 2017, č. j. 1493606/17/3101-80542-800629 a č. j. 1493445/17/3101-80542-800629.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

2. Z předloženého správního spisu krajský soud zjistil, že Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo žalobkyni na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace ze dne 20. 12. 2010 peněžní prostředky ve výši 33 000 000 Kč ze strukturálních fondů. V důsledku konstatování porušení rozpočtové kázně vydal správce daně dne 19. 5. 2016 rozhodnutí č. j. 946486/16/3100-31471-801817 (dále jen „platební výměr na odvod“) na odvod za porušení rozpočtové kázně, kterým vyměřil žalobkyni odvod do Národního fondu ve výši 1 650 000 Kč. Proti platebnímu výměru na odvod brojila žalobkyně odvoláním, které žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 5. 2017, č. j. 22045/17/5000-10610-71136, zamítl a platební výměr potvrdil. Žalobkyně rozhodnutí o odvolání proti platebnímu výměru na odvod napadla žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci. Věc byla u krajského soudu vedena pod sp. zn. 65 Af 45/2017. Platební výměr na odvod nabyl dne 19. 5. 2017 právní moci a nedoplatek se stal dne 5. 6. 2017 splatným. Žalobkyně požadovanou částku dobrovolně a v řádném termínu neuhradila, proto správce daně vydal dne 14. 7. 2017 rozhodnutí o zřízení zástavního práva č. j. 1493606/17/3101-80542-800629 a č. j. 1493445/17/3101-80542-800629 (dále jen „rozhodnutí o zástavním právu“), proti kterým se žalobkyně odvolala. Žalovaný napadenými rozhodnutími podaná odvolání zamítl a rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva potvrdil. Proti těmto rozhodnutím brojila žalobkyně žalobou, která je předmětem tohoto rozsudku.
3. V žalobě žalobkyně namítala, že v odvoláních proti rozhodnutím správce daně o zástavním právu namítala, že proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2017, č. j. 22045/17/5000-10610-71136, ve věci odvodu za porušení rozpočtové kázně, podala správní žalobu. Sdělila, že o této žalobě, vedené pod sp. zn. 65 Af 45/2017, zdejší soud dosud nerozhodl. Doplnila, že správní orgány neměly rozhodovat ve věcech exekuce či jiných rozhodnutí směřujících k zajištění daňové pohledávky do doby, než bude skončeno řízení ve věci sp. zn. 65 Af 45/2017. Protože tak správní orgány v posuzované věci neučinily, považovala žalobkyně napadené rozhodnutí za nezákonné.
4. Žalobkyně dále namítala, že pokud vycházely správní orgány z principu zákonnosti pravomocného a vykonatelného rozhodnutí, měly tento princip poměřovat se zásadou uvedenou v § 5 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „d. ř.“). Měly tedy vyčkat pravomocného rozhodnutí soudu ve věci sp. zn. 65 Af 45/2017 a neměly vydat rozhodnutí o zřízení zástavních práv. Pokud tato rozhodnutí vydaly, měly dostatečně zdůvodnit náležitost takového postupu a nemožnost vyčkat pravomocného rozhodnutí soudu. Žalovaný o tom, že je u zdejšího soudu vedena věc sp. zn. 65 Af 45/2017 prokazatelně věděl, jelikož byl účastníkem řízení. Nemohl tedy vědět, zda v budoucnu neodpadne důvod pro zajištění daňové pohledávky, proto měl vyčkat na rozhodnutí krajského soudu ve věci sp. zn. 65 Af 45/2017, což neučinil.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby. Měl za to, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dostatečně odůvodnil svůj právní názor, vycházel ze zjištěného skutkového a právního stavu posuzované věci. Odkázal na odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí, která dle něj obsahují dostatečné zdůvodnění k jednotlivým námitkám žalobkyně.
6. Žalovaný doplnil, že podání žaloby proti pravomocnému a vykonatelnému rozhodnutí o odvodu za porušení rozpočtové kázně není skutečností, která by bránila zřízení zástavního práva nebo která by vedla k jeho zrušení, neboť zástavní právo vzniklo v souladu se

zákonem. Správce daně byl oprávněn zřídit k zajištění daňové pohledávky a jejího příslušenství rozhodnutím zástavní právo v souladu s § 170 d. ř. ve spojení s § 1309 a následujících zákona č. 80/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). Pro vznik zástavního práva byla rozhodující a právně relevantní existence pohledávky správce daně za žalobkyní. Přesvědčení žalobkyně o nesprávnosti doměřené daňové povinnosti nenaplnuje pojem důvodného očekávání. Žalovaný poukázal na presumpci správnosti a zákonnosti rozhodnutí správního orgánu a uvedl, že správci daně nepřísluší předjímat výsledek soudního přezkumu rozhodnutí.

7. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně v žalobě zaměnila pojmy exekuce a zajištění majetku zástavním právem, žalovaný upřesnil, že zřízení zástavního práva slouží pouze k zajištění pohledávky a nevede k přímému zpeněžení majetku na rozdíl od exekuce. Zajištění majetku zástavním právem tak neznamena pro dlužníka žádné zvláštní omezení či zákazy.
8. K námitce porušení zásady přiměřenosti žalovaný sdělil, že zásada přiměřenosti uvedená v § 5 odst. 3 d. ř. se promítá do povinnosti respektovat při zřízení zástavního práva zásadu proporcionality mezi hodnotou zástavy a výší zajišťované pohledávky. Při kolizi dvou či více chráněných subjektivních práv je třeba, aby hodnotnější z nich bylo chráněno s minimálním zásahem do subjektivního práva druhého či práv ostatních. Zřízení zástavního práva je mírnějším prostředkem než daňová exekuce. V rámci zásady přiměřenosti správce daně musí zvažovat, zda nelze užít jiný vhodnější způsob zajištění či úhrady daňové pohledávky, nikoli posuzovat hodnotu zástavy v poměru k výši zajišťované pohledávky.
9. Nezákonnost jednání správce daně dle žalovaného nelze spatřovat v tom, že důsledně požadoval a zajišťoval splnění daňových povinností v zákonem stanoveném rámci. Princip přiměřenosti má převážně chránit před zjevnými excesy správce daně. Žalovaný uvedl, že zřízením zástavního práva dochází k menšímu zásahu do právní sféry daňového subjektu, než je tomu v případě daňové exekuce, přípustná míra ingerence správce daně je tedy větší, než je tomu u samotné daňové exekuce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. 4 Afs 48/2015-32).
10. Žalovaný uzavřel, že zástavní právo bylo zřízeno k majetku, který je podle § 1310 o. z. způsobilý být zástavou, správce daně při rozhodování postupoval v souladu s ustanovením § 5 odst. 3 d. ř., když za účelem zajištění úhrady daně zvolil legitimní způsob zajištění zřízením zástavních práv.
11. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
12. Krajský soud zdůrazňuje, že právní řád České republiky zná v různých procesních předpisech různé opravné instituty, které se od sebe liší mj. i tím, že některé z nich mají ze zákona odkladný účinek, jiné nikoli. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s. k soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví odkladný účinek automaticky nemá; lze jej však přiznat soudním rozhodnutím na návrh žalobce (viz § 73 odst. 1, 2 s. ř. s.).
13. Krajský soud zdůrazňuje, že dle konstantní judikatury správních soudů má odkladný účinek ve správním soudnictví charakter institutu výjimečného, který nemá být v řízeních před správními soudy pravidlem. Pokud by jím měl být, nestanovil by zákonodárce jako

základní pravidlo, že žaloba resp. kasační stížnost odkladný účinek nemají (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014 č. j. 6 Afs 73/2014-56, www.nssoud.cz).

14. Krajský soud ověřil ve svých evidencích, že žalobkyně návrh na přiznání odkladného účinku ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 65 Af 45/2017 týkající se odvodu za porušení rozpočtové kázně nepodala. Žalobkyně se tak ani nepokusila o přiznání odkladného účinku žalobě, odkladný účinek nenastal. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2017, č. j. 22045/17/5000-10610-71136, kterým žalovaný zamítl odvolání proti platebnímu na odvod a tento platební výměr potvrdil, tak nabylo právní moci. Správní orgány v nyní posuzované věci proto rozhodovaly na základě pravomocného rozhodnutí o odvodu za porušení rozpočtové kázně a byly oprávněny rozhodnout o penále.
15. Krajský soud zdůrazňuje, že prosté podání žaloby nebrání rozhodnutí správce daně, a to ani při uplatnění zásady zdrženlivosti obsažené v § 5 odst. 3 d. ř. Opačný výklad – zastávaný žalobkyní – totiž popírá institut přiznání odkladného účinku žalobě v samé jeho podstatě. Pokud by měl být takový výklad být akceptován, stal by se institut přiznání odkladného účinku zcela zbytečným. To však bylo jen stěží úmyslem zákonodárce při formulaci § 73 s. ř. s., do kterého byl právě tento institut výslovně zakotven.
16. Ve vztahu k namítanému porušení zásady zdrženlivosti (přiměřenosti) uvedené v § 5 odst. 3 s. ř. krajský soud rovněž poukazuje na to, že v daném případě se jedná o zřízení zástavního práva, nikoli o samotnou exekuci. Aplikaci principu přiměřenosti je totiž nutné vnímat i v tom smyslu, že v takovém případě ještě nedochází k vlastní exekuci a zbavení vlastnických práv daňového subjektu k takovému majetku.
17. Žalobkyně se rovněž mylí, pokud z uvedené zásady dovozuje povinnost správce daně zdůvodnit, proč nemůže rozhodnutí soudu vyčkat. Takovou povinnost z uvedené zásady dle názoru soudu dovodit nelze.
18. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 24. dubna 2019

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

